

CO ZROBIĆ GDY POJAWI SIĘ ZAGROŻENIE?

Szanowni mieszkańcy!

Niebezpieczeństwo jest nam na ogół znane z przekazów telewizyjnych, radiowych lub relacji prasowych. Pojawia się nagle i niespodziewanie, czasami w postaci pożaru, wichury lub innych zdarzeń losowych.

W trudnych chwilach, zazwyczaj uświadamiamy sobie, jak ważne jest wcześniejsze przygotowanie się na wypadek katastrofy lub klęski żywiołowej.

Oddajemy zatem w Państwa ręce niniejszy poradnik, zawierający praktyczne wskazówki, jak zabezpieczyć się przed ewentualnymi zagrożeniami oraz jak postępować w trakcie i po ich wystąpieniu.

Mamy nadzieję, iż choć w minimalnym stopniu pozwoli on zrozumieć pojęcia związane z otaczającymi nas zagrożeniami i przyczyni się do poprawy Waszego bezpieczeństwa.

Z wyrazami szacunku

***Wójt Gminy Koczała
Szef Obrony Cywilnej***

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ NA WYPADEK KATASTROFY LUB KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ

W przypadku wystąpienia katastrofy, władze lokalne oraz służby ratownicze będą próbowały przyjść każdemu z pomocą. Nie zawsze będzie to możliwe, by w jednym czasie dotrzeć w każde miejsce zagrożone.

Wobec powyższego każdy z nas powinien być przygotowany do działań związanych ze wstępnym zabezpieczeniem się przed groźącym niebezpieczeństwem. Każdy z nas powinien wiedzieć co robić w przypadku wystąpienia zagrożenia, gdzie szukać schronienia, jak przygotować się do ewakuacji, jak ułatwić sobie przebywanie w pomieszczeniach przeznaczonych do tymczasowego zakwaterowania. Jak ograniczyć skutki katastrof? Jak zabezpieczyć dobytek przed zniszczeniem?

CO NALEŻY ZROBIĆ?

W pierwszej kolejności trzeba ustalić, co Tobie i Twojej rodzinie zagraża. W tym celu:

- sprawdź, czy rejon, w którym mieszkasz narażony jest na jakiegokolwiek zagrożenia;
- poznaj rodzaje alarmów, sygnałów alarmowych, sposoby ich ogłaszania i odwoływania oraz poinformuj swoje dzieci jak i kiedy wzywa się Policję, Straż Pożarną lub inne służby ratownicze;
- opracuj plan komunikowania się w czasie zagrożenia na okoliczność, gdy członkowie rodziny są rozdzieleni (realny przypadek, gdy dorośli są w pracy, a dzieci w szkole lub w domu);
- w każdej sytuacji niebezpiecznej stosuj się do zaleceń Szefa Obrony Cywilnej Gminy lub służb prowadzących działania ratownicze!

Właściwym byłoby również przeszkolenie członków rodziny w udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym.

POŻAR

OGIEŃ – rozprzestrzenia się szybko i najczęściej nie ma czasu na zabieranie kosztownych rzeczy czy telefonowanie. Po 2 minutach ogień może stać się groźny dla życia. W ciągu 5 minut cały dom może stanąć w płomieniach.

Wysoka temperatura i dym są tak samo niebezpieczne jak płomień. Zachłyśnięcie się bardzo gorącym powietrzem może spowodować poparzenie płuc.

Pożar wytwarza trujące gazy, które mogą zakłócić orientację człowieka i spowodować osłabienie czynności ruchowych oraz ospałość.

NIE DOPUŚĆ DO POWSTANIA POŻARU !!!

- ostrożnie używaj zastępczych źródeł grzewczych (np. przenośne grzejniki elektryczne, gazowe, piecyki na drewno i węgiel),
- utrzymuj w stałej technicznej sprawności instalację elektryczną, przedłużacze, kable, gniazdka, instalację gazową, przewody kominowe i wentylacyjne,
- nie przeciążaj sieci elektrycznej,
- nie umieszczaj grzejników elektrycznych, kuchenek mikrofalowych i innych urządzeń elektrycznych pobierających dużą moc w pobliżu firan i innych łatwopalnych materiałów,
- nie używaj otwartego ognia (zapalniczek, świec, papierosów) w pobliżu łatwopalnych materiałów,
- nie gromadź i nie używaj wewnątrz budynku benzyn, paliw, nafty itp., można je przechowywać tylko w odpowiednich pojemnikach w dobrze wentylowanych pomieszczeniach,
- popiół gromadź w oddalonym od budynku metalowym pojemniku,
- zaopatrz mieszkanie, dom i obejście w podręczny sprzęt gaśniczy i naucz rodzinę posługiwać się nim, przestrzegaj terminów badania sprawności gaśnic i ich legalizacji,
- naucz dzieci jak informować o pożarze przez telefon.

W CZASIE POWSTANIA POŻARU:

- zaalarmuj niezwłocznie, przy użyciu wszystkich dostępnych środków osoby będące w strefie zagrożenia,
- wezwij straż pożarną,
- przystąp niezwłocznie, przy użyciu miejscowych środków gaśniczych do gaszenia pożaru i niesienia pomocy osobom zagrożonym, w przypadku koniecznym przystąp do ewakuacji ludzi i mienia; czynności te wykonuj w taki sposób, aby nie doszło do powstania paniki,
- jeśli ubranie pali się na Tobie zatrzymaj się, połóż na ziemi i tarzaj się, aż zduśisz ogień, ucieczka spowoduje zwiększenie płomienia,
- palący się tłuszcz w naczyniu kuchennym ugaś sodą do pieczenia, solą, lub po prostu nakryj szczelną pokrywką,
- nie gaś urządzeń elektrycznych wodą – mogą być pod napięciem, postaraj się odłączyć zasilanie elektryczne,
- nie próbuj gasić ognia, którego nie jesteś w stanie opanować; wyprowadź wszystkie osoby zagrożone w bezpieczne miejsce i w razie potrzeby udziel pierwszej pomocy,
- gdy pożar i swąd dymu obudzi Cię ze snu zbadaj czy drzwi są ciepłe, jeśli tak, to nie otwieraj ich, lecz użyj innych dróg, by opuścić pomieszczenie (np. przez okno jeśli to możliwe),
- jeśli nie możesz wyjść z pomieszczenia, uszczelnij drzwi, kanały wentylacyjne by nie przedostał się przez nie dym, otwórz okno i wzywaj pomoc,
- jeśli musisz wyjść przez pomieszczenie zadymione, to zakryj usta i nos ręcznikiem, okryj się czymś niepalnym lub mokrym kocem i przemieszczaj się tuż przy podłodze, dym i gorące powietrze unosi się do góry, a dołem powietrze jest bardziej czyste i chłodne,
- opuszczając mieszkanie, zabierz ze sobą wszystkich domowników; dzieci potrafią chować się przed ogniem w miejscach, z których ich nie widać: w szafie, pod łóżkiem, pod pościelą itp.
- jeżeli ma miejsce pożar toksycznych środków przemysłowych oddal się w możliwie bezpieczne miejsce, pozamykaj okna domów oraz – jeśli jesteś w pobliżu - chroń swoje drogi oddechowe; w tym celu wykonaj filtr ochronny (zwilżona w wodzie lub wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, szalik, ręcznik itp.) i osłoń nim drogi oddechowe.

PO POŻARZE:

- nie wchodź do zniszczonego przez ogień budynku, zanim służby ratownicze nie stwierdzą, że jest bezpieczny pod względem budowlanym, energetycznym itp.
- wezwij agenta ubezpieczeniowego przed wyrzuceniem zniszczonych przedmiotów; jeśli jesteś dzierżawcą lub lokatorem wezwij właściciela,

- wyrzucić żywność, napoje, leki, które narażone były na wysoką temperaturę i dym.

POWÓDŹ

ULEWNE DESZCZE

WODA - jeden z najgroźniejszych żywiołów, który powoduje największe statystycznie straty ludzkiego dobytku. Doświadczenia ostatnich lat dowodzą, że zagrożenie powodzią może wystąpić praktycznie wszędzie.

PRZYGOTUJ SIĘ DO POWODZI ZANIM ONA CIEBIE ZASKOCZY !!!

- poznaj podstawowe pojęcia związane z zagrożeniem powodziowym:
Pogotowie przeciwpowodziowe – wprowadza się, gdy poziom wody w rzece wzrasta do poziomu ostrzegawczego i według prognoz będzie się podnosić.
Alarm powodziowy – ogłasza się, gdy poziom wody zbliża się do stanu alarmowego.
- nie planuj budowy w miejscu, o którym wiadomo, że położone jest na terenie zagrożonym zalaniem ze strony pobliskiego zbiornika lub cieków wodnych,
- ubezpiecz mienie na wypadek powodzi, co pozwoli przynajmniej częściowo zrehabilitować straty spowodowane,
- naucz domowników sposobu odłączania zasilania w energię elektryczną oraz odcinania dopływu gazu,
- zgromadź materiały i podstawowe narzędzia budowlane, przydatne do zabezpieczenia budynku przed niewielkim zagrożeniem powodziowym (worki, piasek, folia plastikowa, gwoździe).

PO OGŁOSZENIU STANU POGOTOWIA LUB ALARMU A TAKŻE W CZASIE POWODZI:

- nasłuchuj komunikatów radiowych i telewizyjnych na temat pogody, stanu wód i rozwijającej się sytuacji powodziowej,

W czasie wystąpienia zagrożenia Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej udostępnia dane meteorologiczne na stronie internetowej

- stosuj się do zaleceń, przekazywanych przez lokalne władze, odnośnie sposobu postępowania,
- przenieś cenne przedmioty i wyposażenie domu na wyższe kondygnacje budynku, by zabezpieczyć je przed zniszczeniem, do zabezpieczenia domu wykorzystaj worki z piaskiem, folię lub inne materiały podręczne,
- przygotuj się do ewentualnej ewakuacji; zapakuj dokumenty i najcenniejsze części dobytku,
- jeśli istnieje potrzeba lub wydane zostało zalecenie, odetnij dopływ energii elektrycznej i gazu do budynku,
- rozdzielcze urządzenia elektryczne i zawory gazowe zabezpiecz folią plastikową lub innymi materiałami przed zanieczyszczeniem,
- nie używaj w gospodarstwie domowym wód gruntowych – mogą być skażone,
- nie chodź po obszarach zalanych wodą, jeśli woda przemieszcza się szybko; jeśli musisz przekroczyć zalany obszar, użyj tyczki do badania gruntu przed sobą, do przejścia wybieraj miejsca bez prądu powodziowego.

PO POWODZI:

- słuchaj komunikatów radiowych i telewizyjnych i nie wracaj do domu, dopóki nie będziesz miał pewności, że jest to bezpieczne,
- jak najdłużej pozostań poza zasięgiem wód powodziowych, gdyż mogą być skażone np. produktami ropopochodnymi, nie oczyszczonymi ściekami, bakteriami chorobotwórczymi,
- bądź ostrożny, gdy wjeżdżasz na tereny dotknięte powodzią; drogi mogą być osłabione i nie wytrzymać ciężaru samochodu, ciągnika, czy innego pojazdu,
- dokonaj szczegółowych oględzin budynku – sprawdź stan fundamentów, ścian, podłóg, sufitów, sprawdź także stan przewodów elektrycznych i gazowych,
- sprawdź stan techniczny i sprawność zbiorników sanitarnych i szamb, by uniknąć niebezpieczeństwa zatrucia i zakażeń,
- zalane piwnice odpompowuj stopniowo, nie więcej niż kilka cm na godzinę oraz 1/3 pierwotnego poziomu wody dziennie, by uniknąć uszkodzenia struktury fundamentów, by uniknąć rozwoju grzybów i pleśni, ściany i sufity odkaż za pomocą mleka wapiennego z wapna palonego oraz pomaluj farbami z wapna palonego,
- zalane przez powódź studnie, ujęcia wody oraz urządzenia sanitarne oczyść, wysusz i odkaż za pomocą wapna chlorowanego, by uniknąć zakażeń chorobami zakaźnymi,
- wyrzuć całą żywność, która miała kontakt z wodą powodziową, usuń także padłe w wyniku powodzi zwierzęta,
- wodę do picia i płukania środków żywnościowych na surowo gotuj przed użyciem.

BURZA - WICHURY

BURZE – najczęstszą przyczyną ich występowania jest powstanie chmur burzowych na skutek silnych, pionowych ruchów powietrza. Zjawisko to ma miejsce najczęściej w okresie letnim. Burzy często towarzyszą wyładowania atmosferyczne, ulewy i gradobicia.

WICHURY – wiatry wiejące z prędkością powyżej 75 km/h. W Polsce występują coraz częściej. Mogą powodować uszkodzenie budynków, łamać i wyrwać drzewa z korzeniami oraz paraliżować transport.

HURAGANY – wiatry wiejące z prędkością powyżej 120 km/h. Powodują rozległe spustoszenia w strefie swojego oddziaływania. Najgroźniejszą formę przyjmują w okresie wiosennym i jesiennym.

Ochrona przed burzą, wichurą czy huraganem ogranicza się w zasadzie do zabezpieczenia obywateli i ich mienia oraz do usuwania skutków zdarzenia.

PRZED NADEJŚCIEM BURZY - WICHURY:

- słuchaj prognozy pogody oraz komunikatów podawanych przez rozgłośnie radiowe i telewizyjne,
- sprawdź, czy poszycie dachu jest solidnie przymocowane,
- uprzątnij z obejścia przedmioty, które mogłyby narobić szkód w przypadku porwania ich przez wiatr,
- sprawdź drożność studzienek kanalizacyjnych i rowów,
- pozamykaj zwierzęta oraz odpowiednio zabezpiecz pomieszczenia, w których się znajdują,
- zapewnij sobie odpowiednią ilość źródeł światła zastępczego (latarki, baterie, świece),
- sprawdź stan apteczki pierwszej pomocy, zaopatr się w niezbędne materiały i leki.

W CZASIE BURZY - SILNYCH WIATRÓW:

- nie wychodź na zewnątrz, jeśli nie jest to absolutnie konieczne,
- schowaj się w środkowych i najniższych partiach budynku z dala od oszklonych okien i drzwi,
- będąc poza domem, pozostań tam, gdzie jesteś, dopóki burza, wiatr nie przejdzie,
- nie zatrzymuj się pod trakcjami elektrycznymi, planszami reklamowymi i drzewami; nie przechodź pod balkonami – spadające doniczki, kwietniki lub szyby okienne mogą Cię dotkliwie poranić,

- wyłącz główny wyłącznik energii elektrycznej i gazu, a w czasie burzy zbędne urządzenia elektryczne, anteny oraz telefony komórkowe.

PO PRZEJŚCIU SILNYCH WIATRÓW:

- zorganizuj pomoc, w tym medyczną, dla poszkodowanych,
- nie próbuj usuwać zwalonych drzew, które upadły na linie energetyczne; nie dotykaj zerwanych przewodów,
- jeśli jesteś ubezpieczony wykonaj zdjęcia zniszczeń, zarówno domu, jak i jego wyposażenia w celu ubiegania się o odszkodowanie,
- sprawdź instalację (gazową, elektryczną, wodociagową i ściekową) w zniszczonym domu.

WYPADEK DROGOWY

Postępująca motoryzacja i różnorodność przewożonych ładunków zwiększa zagrożenie wystąpienia wypadku drogowego. Powszechność motoryzacji nakłada na obywateli obowiązek znajomości podstawowych zasad i czynności do wykonania w razie wystąpienia katastrofy drogowej lub wypadku.

JĘŚLI JESTEŚ ŚWIADKIEM WYPADKU DROGOWEGO TO:

Zabezpiecz miejsce zdarzenia:

- wezwij służby ratownicze,
- w odpowiedniej odległości ustaw trójkąty ostrzegawcze,
- wykorzystaj światło ostrzegawcze latarki podręcznej,
- jeśli w wypadku nie ma osób poszkodowanych usuń z jezdni uszkodzone pojazdy, aby nie były przyczyną kolejnego, groźniejszego wypadku,
- jeśli nie masz szans na pomoc innych, nie trać czasu – zacznij działać sam, najważniejsze dla rannych bez pulsu i oddechu są pierwsze 4 minuty, ale pomoc im udzielona musi być fachowa. Nie rób tego jednak, jeżeli nie umiesz zrobić tego prawidłowo, ponieważ możesz pogłębić urazy, a nawet spowodować śmierć poszkodowanego.

PAMIĘTAJ !!!

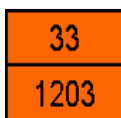
Wszystkie czynności wykonuj z rozwagą, bez niepotrzebnych emocji i dodatkowych zniszczeń, do czasu aż przybędą specjalistyczne służby ratownicze.

WYPADKI Z NIEBEZPIECZNYMI SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI

Codziennie, ulicami naszego kraju oraz liniami kolejowymi przewożone są różnego rodzaju produkty chemiczne. W literaturze fachowej możemy spotkać je pod ogólną nazwą toksycznych substancji przemysłowych (TSP) lub niebezpiecznych środków chemicznych (NŚCh). Po ich uwolnieniu mogą zagrażać naszemu zdrowiu a nawet życiu.

Pojazdy samochodowe przewożące substancje niebezpieczne oznakowane są pomarańczowymi, prostokątnymi tablicami z czarnymi napisami cyfrowymi, oznaczającymi rodzaj niebezpiecznej substancji według międzynarodowych oznaczeń, umieszczonymi z przodu i tyłu pojazdu w następujący sposób:

np. Benzyny – paliwa silnikowe

- nr rozpoznawczy

- nr substancji wg wykazu ONZ

JEŚLI JESTEŚ ŚWIADKIEM WYPADKU Z UDZIAŁEM TSP LUB NŚCH TO:

- powiadom natychmiast Straż Pożarną i Policję,
- nie bądź kibicem zdarzenia, ale oddal się z miejsca wypadku, aby zminimalizować ryzyko zatrucia,
- opuść rejon zagrożony, kierując się prostopadle do kierunku wiatru,
- chroń swoje drogi oddechowe; w tym celu wykonaj filtr ochronny (zwilżona w wodzie lub wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, szalik, ręcznik itp.) i osłoń nim drogi oddechowe,
- stosuj się ściśle do poleceń służb ratowniczych,

- jeśli przebywałeś w strefie skażonej, zdejmij ubranie, które uległo zanieczyszczeniu i zamień je na czyste oraz dużą ilością wody przemij oczy, usta, nos i weź prysznic.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z EKSPLOATACJĄ URZĄDZEŃ GAZOWYCH

GAZ – to paliwo wygodne i czyste, ale może być **NIEBEZPIECZNE!**

Korzystamy z dwóch rodzajów gazu:

- gaz ziemny,
- gaz płynny – Propan-Butan.

Gaz ziemny – dostarczany przewodowo do domów i mieszkań; jest lżejszy od powietrza – unosi się w górę. Tworzy mieszaniny wybuchowe z powietrzem w granicach 5-15% objętościowych gazu w stosunku do powietrza. Stężenie gazu przekraczające 15% powoduje, że jest on mieszaniną palną.

Instalacja gazowa powinna być często kontrolowana przez użytkownika, a co najmniej raz do roku przez specjalistę.

- urządzenia gazowe mogą być instalowane w pomieszczeniach, których wysokość wynosi co najmniej 2,2 m,
- wydajność wentylacji w pomieszczeniach z urządzeniami gazowymi powinna zapewniać taką wymianę powietrza, by składniki gazu spaliły się całkowicie, a powstałe wskutek spalania zanieczyszczenia zostały wydalone na zewnątrz; jeśli ilość powietrza jest zbyt mała następuje niepełne spalanie gazu, może powstać trujący tlenek węgla (jest to częsta przyczyna śmiertelnych zatruc, na przykład podczas kąpieli w łazienkach wyposażonych w gazowe ogrzewacze wody),
- gaz ziemny unosi się w górę, dlatego wyciąg (wywiew) należy umieszczać maksymalnie wysoko przy sufitach pomieszczeń,
- ogrzewanie pomieszczeń płomieniami palników kuchni gazowej może spowodować poważne zatrucia u jego użytkowników,
- czyszczenie i konserwację wnętrza piecyka gazowego, podobnie jak i kuchni gazowej, powierzaj fachowcom.

Gaz płynny – to mieszanina propanu z butanem. Najczęściej używanymi butlami na gaz płynny są:

- butle przemysłowe – pojemności 79 litrów (33 kg gazu),
- butle domowe – do zasilania urządzeń domowych – pojemności 27 litrów (11 kg gazu),
- butle turystyczne – pojemności od 0,36 do 5 litrów.

Pod żadnym pozorem nie wolno zapelniać butli samemu,

działanie takie jest niebezpieczne.

- w mieszkaniu wewnątrz budynku mogą znajdować się maksymalnie dwie butle o ładunku nie przekraczającym 11 kg, podłączone do instalacji lub bezpośrednio do urządzeń grzewczych,
- nie instaluj butli w pomieszczeniach poniżej poziomu terenu,

Propan-butan jest gazem cięższym od powietrza – może zalegać i gromadzić się tworząc niebezpieczne koncentracje w mieszaninie z powietrzem.

- użytkując butle z gazem propan-butan zapewnij nawiew z góry pomieszczeń, a wyciąg w miejscu najniższym – daj możliwość odprowadzenia gazu w przypadku nieszczelności urządzeń gazowych,
- kupuj gaz tylko w butlach legalizowanych przez Urząd Dozoru Technicznego,
- używaj butle z gazem w pomieszczeniach, gdzie temperatura nie przekracza +35°C,
- w przypadku zagrożenia pożarem natychmiast wynieś butle z terenu zagrożonego na zewnątrz budynku – unikniesz wybuchu i zniszczeń budynku/pomieszczeń,
- powierz fachowcom czyszczenie i konserwację Twoich urządzeń gazowych,
- pamiętaj o dobrej wentylacji i doprowadzeniu powietrza do prawidłowego spalania gazu !!!

EPIDEMIE

W CELU UNIKNIĘCIA SKUTKÓW ZAGROŻEŃ EPIDEMIOLOGICZNYCH WYNIKAJĄCYCH Z RÓŻNYCH PRZYCZYŃ OBYWATEL POWINIEN:

- przestrzegać podstawowych zasad higieny,
- nie spożywać żywności z niepewnych źródeł (kupując żywność zwracać uwagę na wygląd i stan opakowań, czytelność etykiet, terminy przydatności do spożycia),
- unikać kontaktu z chorymi na choroby zakaźne,
- w razie wątpliwości zgłosić się do lekarza,
- przestrzegać terminów szczepień ochronnych,
- ograniczyć kontakty bezpośrednie ze zwierzętami,
- przestrzegać zaleceń zawartych w ogłoszeniach i komunikatach (np. ostrzeżenia o wściekliznie),
- ze źródeł wody, które zostały zatopione lub podtopione, wypompować wodę i naprawić uszkodzenia; po napełnieniu studni wodą należy ją wydezynfekować, a następnie długo wodę usuwać, wykonać badanie wody dopuszczające ją do spożycia;
- oczyszczać najbliższe otoczenie z nieczystości (odchody ludzkie i zwierzęce, padłe zwierzęta),

- wszelkie wątpliwości związane ze stanem sanitarnym obiektów i dystrybucją żywności należy zgłaszać do terenowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

NIEWYPAŁY I NIEWYBUCHY

Chociaż od zakończenia działań II wojny światowej minęło ponad 60 lat, to nadal spotykamy się w życiu codziennym z jej pozostałościami. Znajdujemy wiele przedmiotów, niekiedy bliżej nam nie znanych lub mających znamiona uzbrojenia wojskowego.

Kategorycznie nie wolno podnosić, odkopywać, przenosić, wrzucać do ognia, ani do miejsc takich jak stawy, głębokie rowy, znalezionych niewybuchów

Niezachowanie należytych środków bezpieczeństwa po odnalezieniu niewypału lub niewybuchu, niewłaściwe postępowanie wynikające z braku świadomości o grożącym niebezpieczeństwie może doprowadzić do wielu nieszczęść, a nawet do śmierci.

Należy mieć świadomość, że materiał wybuchowy stosowany w technice wojskowej w praktyce jest całkowicie odporny na działanie wszelkiego rodzaju warunków atmosferycznych i niezależnie od daty produkcji zachowuje swe właściwości wybuchowe.

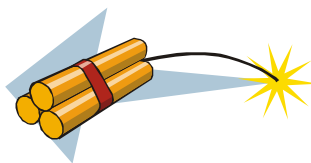
W razie znalezienia niewypału lub niewybuchu należy niezwłocznie powiadomić Urząd Gminy w Koczale lub Policję - nr alarmowy 997.

Oczyszczaniem terenów z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych zajmują się jednostki minersko-saperskie wyposażone w niezbędny sprzęt.

PODSTAWOWE DEFINICJE

Za przedmioty wybuchowe uważa się wszelkiego rodzaju przedmioty pochodzenia wojskowego, które ze względu na swoje właściwości wybuchowe grożą niebezpieczeństwem przy niewłaściwym obchodzeniu się z nimi (ruszanie, rozkręcanie, rzucanie itp.). Są to w szczególności :

- * zapalniki,
- * pociski,
- * bomby lotnicze,
- * naboje artyleryjskie i karabinowe,
- * pancernownice,
- * granaty,
- * miny wszelkich typów,
- * ładunki materiałów wybuchowych,

* złom metalowy zawierający resztki materiałów wybuchowych.

PIES NIE ZAWSZE JEST TWOIM PRZYJACIELEM

Każdy pies, nawet łagodny, zaskoczony gwałtownym ruchem człowieka, może zaatakować. Naucz dziecko, jak uniknąć spotkania z jego ostrymi kłami.

- **Nie wchodź na teren psa** – na podwórku pies jest stróżem, broni swojego terenu i każdego, kto nań wtargnie, traktuje jak wroga,
- **Nie prowokuj psa** – pies, mimo iż jest zwierzęciem udomowionym, nadal w swojej psychice ma zakodowany instykt łowiecki, który poprzez dziwne i zaskakujące zachowanie dziecka (bieganie, wymachiwanie rękami lub przedmiotami, krzyki, piski) może zostać wyzwolony,
- **Nie drażnij czworonoga** – dzieci, nie zdając sobie sprawy ze swojego zachowania, często specjalnie wyzwalają u psa agresję; uderzając w ogrodzenie, rzucając w psa różnymi przedmiotami doprowadzają zwierzę do wściekłości;
- **Twój pies też może być groźny** – dzieci traktują często swego psa jako zabawkę, a przecież jego cierpliwość jest ograniczona; rodzice więc muszą zakazać dziecku takich zabaw, a także bacznie obserwować, jak zachowuje się pies. W żadnym wypadku nie wolno też przeszkadzać psu, który je – głaskać, wyciągać do niego ręki, sięgać po kość, którą gryzie.

PRAKTYCZNE RADY, JAK ZACHOWAĆ SIĘ, GDY ZAATAKUJE CIĘ PIES:

1. Musisz koniecznie mieć zwróconą twarz w stronę psa. Widzisz wówczas gdzie Cię zaatakuje.
2. Staraj się zachować spokój, nie krzycz i nie uciekaj; spokojnie, powoli spróbuj oddalać się w bezpieczne miejsce.
3. Pomiędzy siebie a pysk psa włoż jakikolwiek niesiony przez siebie przedmiot. Może to być parasol, laska, teczka, radio, kurtka lub inna część odzieży owinięta wokół ręki. Gdy jedziesz rowerem wykorzystaj go jako osłonę.
4. Nie pozwól, by pies zaatakował Twoje nogi. Gdy się przewrócisz celem ataku może zostać Twoja szyja i twarz.

5. Jeżeli atakujący pies jest duży stań w wykroku do przodu tak, by impet jego uderzenia nie przewrócił Cię; a jeśli Cię przewróci rękami ochraniaj szyję i twarz.
6. Gdy Cię ugryź i ciągle atakuje, spróbuj go silnie kopnąć kolaniem w klatkę piersiową albo silnie uderzyć w nos.
7. Jeśli ugryźł Cię pies postaraj się zapamiętać jego wygląd, ewentualnie wygląd jego właściciela.
8. Staraj się zlokalizować posesję, miejsce, z którego pies wyszedł.
9. Natychmiast zwróć się po pomoc i poradę do lekarza medycyny.

Bliski kontakt człowieka z psem czy kotem może być przyczyną zachorowań na różnorakie choroby odzwierzęce – musimy więc przestrzegać następujących zasad:

- nie pozwalajmy zwierzętom załatwiać się na ulicach, chodnikach, klatkach schodowych, w piaskownicach,
- nie wyprowadzajmy zwierząt na tereny wyznaczone na place zabaw, boiska,
- nie spuszczaamy psów ze smyczy w miejscach niedozwolonych,
- zawsze, gdy przebywamy w miejscach publicznych zakładajmy psu kaganiec,
- nie pozwalajmy dzieciom na kontakt z bezpańskimi psami i kotami.

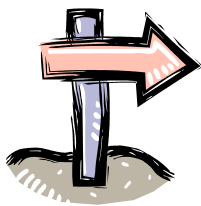
APEL DO WŁAŚCICIELI PSÓW - PAMIĘTAJ!

Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt:

„kto prowadzi hodowlę lub utrzymuje psa rasy uznawanej za agresywną bez wymaganego zezwolenia podlega karze aresztu lub grzywny”.

GDY STANIESZ SIĘ OFIARĄ LUB ŚWIADKIEM NAPADU RABUNKOWEGO NA BANK SKLEP, HURTOWNIĘ, STACJĘ PALIW

- staraj się zachować spokój i opanowanie,
- wykonuj polecenia napastników i nie prowokuj ich,
- staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących napastników – ich liczbę, wygląd, wiek, znaki szczególne np. tatuaże, blizny, znamiona, charakterystyczny głos i sposób poruszania się,
- zwróć uwagę na to, czy posiadają broń lub inne przedmioty niebezpieczne oraz jakimi środkami transportu poruszają się – zapamiętaj markę, kolor, nr rejestracyjny i kierunek, w którym napastnicy się oddalili,
- jeżeli masz możliwość wycofaj się poza strefę zagrożoną,
- niezwłocznie powiadom policję,
- po wyjściu przestępców zamknij pomieszczenie, aby uniemożliwić im powrót.

EWAKUACJA

Ewakuacja to natychmiastowa konieczność przemieszczenia ludności z rejonów, w których wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia. W tej sytuacji władze lokalne (organizatorzy ewakuacji) poprzez środki masowego przekazu lub radiowozy straży pożarnej i policji powiadomią Cię o sposobach jej przeprowadzenia.

Ewakuując się musisz być przygotowany na trzydniową samowystarczalność i mieć ze sobą niezbędne wyposażenie. Czas, w którym powinieneś się ewakuować zależy od rodzaju zagrożenia. Jeśli zagrożenie można monitorować masz zwykle dzień lub dwa na przygotowanie się do ewakuacji. Lecz w większości sytuacji, ewakuującym się starcza czasu jedynie na zabranie najpotrzebniejszych rzeczy.

CO ROBIĆ JEŚLI OTRZYMASZ INFORMACJĘ O EWAKUACJI:

Słuchaj stale bateryjnie zasilanego radia i realizuj przekazywane tą drogą instrukcje. Jeśli zagrożenie związane jest z uwolnieniem się niebezpiecznych substancji chemicznych ewakuuj się natychmiast:

- wykorzystuj zalecane drogi ewakuacji,
- nie korzystaj ze skrótów, ponieważ mogą być zablokowane,
- bądź uważny i nie przejeżdżaj przez obszary zalane,
- trzymaj się z dala od zerwanych linii elektrycznych.

W innych przypadkach na ogół zdążysz przed wyjazdem wykonać następujące czynności:

- zabrać zapasy: wody, żywności, ubrania, dokumenty, polisy ubezpieczeniowe i pieniądze,
- zabezpieczyć dom: zamknąć okna, wyłączyć z kontaktów urządzenia elektryczne,
- zamknąć główny zawór wody i wyłącznik prądu i gazu,
- poinformować rodzinę, gdzie się udajesz.

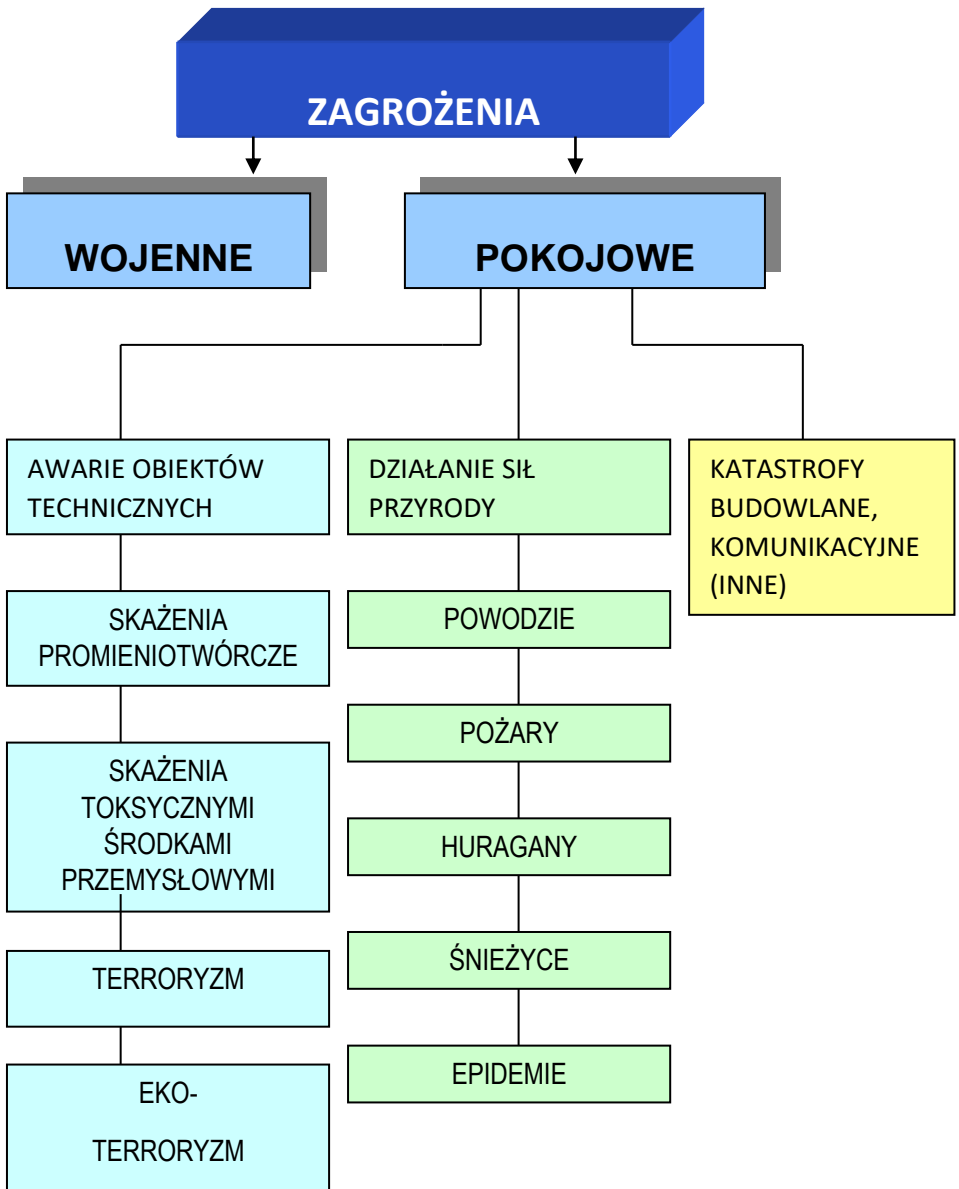
WYPOSAŻENIE I ZAPASY NA CZAS KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ

*KAŻDA RODZINA POWINNA MIEĆ PRZYGOTOWANE
PODSTAWOWE WYPOSAŻENIE
NA CZAS KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH LUB KATASTROF.*

Podczas katastrof może wystąpić brak elektryczności, gazu, wody itp. Możliwe jest też, że warunki uniemożliwią opuszczenie domu przez wiele dni. Oznacza to, że powinieneś posiadać zapasy wody, żywności i innych przedmiotów na wypadek katastrofy. Przygotowane wyposażenie ułatwi przetrwanie tego trudnego okresu.

WYPOSAŻENIE POWINNO ZAWIERAĆ:

- 1) żywność: mięso, owoce i warzywa w puszkach, puszkowane soki, mleko i zupy; cukier, sól i przyprawy; wysokokaloryczne pożywienie (witaminy, słodczyce, żywność dla niemowląt i ludzi starszych, krakersy, suchary, ekstrakty kawy i herbaty) – zapas na okres 3-5 dni przechowywać w chłodnym i suchym miejscu;
- 2) wodę: należy ją zgromadzić najlepiej w plastikowych pojemnikach w ilości 4-5 litrów na osobę na okres 3-5 dni, wliczając wodę do utrzymania podstawowych zasad higieny;
- 3) odzież i rzeczy do spania: każdy domownik powinien posiadać jedną zmianę bielizny, odzieży i butów, a dodatkowo okrycie przeciwdeszczowe, ciepłą bieliznę, koc lub spiwór;
- 4) apteczkę pierwszej pomocy: gaza; sterylne bandaże, w tym elastyczne; taśmy przylepne; nożyczki; chusta; termometr; środki aseptyczne, środki przeciwbólowe, aspirynę, środki przeczyszczające, węgiel aktywowany; mydło; rękawice gumowe oraz zapas lekarstw na przewlekłe choroby członków rodziny;
- 5) przybory i narzędzia: turystyczny zestaw do gotowania, radio na baterie, latarki, zapasowe baterie, nóż wieloczynnościowy, zapalniczki, przybory do pisania, gwizdek, zestaw powinien być spakowany i gotowy do zabrania.

SŁUŻBY DYŻURNE ORAZ ICH TELEFONY ALARMOWE

URZĄD GMINY	59 857 4258
URZĄD GMINY – ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	59 857 4060
POLICJA	997
Komenda Powiatowa Policji -	59 834 5722
Posterunek Policji w Koczale	59 857 4297
STRAŻ POŻARNA	998
Komenda Powiatowa PSP – Człuchów	59 834 4230
OSP Koczala	534844967
OSP Pietrzykowo	662788007
OSP Starzno	665564905
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
Powiatowy Lekarz Weterynarii	59 834 1122
STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA CZŁUCHÓW	59 834 1142
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	59 834 2340
Biuro Obsługi Klienta „ENERGA” infolinia	555 555 555
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ - KOCZAŁA	59 857 4430
POWIATOWE CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO	59 8346164
TEL. ALARMOWY Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I STACJONARNYCH	112

UWAGA: Wszystkie rozmowy kierowane na telefony alarmowe są rejestrowane, dlatego wprowadzanie w błąd organu ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

